

Normativa i documents de referència

Normativa

- DECRET 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria.

<https://www.gencat.net/diari/4915/07176092.htm>

Annex 2

Llengua catalana i literatura, llengua castellana i literatura, llengües estrangeres

Estructura dels continguts

La presentació unitària del currículum es fa per afavorir el desenvolupament de la competència plurilingüe i intercultural. Així es facilita la necessària coordinació de les propostes de totes les llengües ensenyades a l'aula, i la prioritització de les propostes derivades del diferent estatus que té cada llengua i el domini de partida que en tenen les noies i els nois.

Aquest darrer aspecte ha estat clau en la presentació dels continguts de les llengües estrangeres: es poden produir molt variades situacions tant en la primera com, sobretot, en la segona llengua estrangera. El fet que pugui ser cursada una segona llengua des del darrer cicle de primària i que hi pugui haver d'altres que no ho facin fins al tercer de secundària, fa que siguin tan diverses les possibilitats. Caldrà una coordinació molt afinada perquè el tractament diferenciat, necessari, afavoreixi els aprenentatges de tot l'alumnat.

La coordinació dels ensenyaments de les diferents llengües caldrà completar-la respecte als llenguatges audiovisuals que es treballen en les diferents matèries curriculars. L'elaboració del projecte lingüístic i comunicatiu del centre, en el qual hi ha de participar tot el professorat, juga un paper clau en la definició del currículum, tant en el de les matèries lingüístiques com en el de les no lingüístiques.

Els continguts de les matèries lingüístiques s'organitzen al voltant de les grans competències, citades abans, amb la finalitat d'atendre els diferents usos socials. Per això el currículum presenta: la dimensió comunicativa, que inclou participació en interaccions orals, escrites i audiovisuals, la comprensió de missatges orals, escrits i audiovisuals, l'expressió de missatges orals, escrits i audiovisuals, i els coneixements del funcionament de la llengua i el seu aprenentatge; la dimensió literària; i la dimensió plurilingüe i intercultural.

La dimensió comunicativa és la base dels aprenentatges de l'àmbit, com ho és de tots els aprenentatges escolars, per la qual cosa els continguts que es presenten en aquesta dimensió no són els específics de l'àmbit lingüístic, sinó que caldrà atendre'ls en totes les activitats curriculars. En aquest apartat, apareixen els continguts referits al funcionament de la llengua i el seu aprenentatge, amb la qual cosa es vol significar que per al seu aprenentatge cal introduir-los i exercitar-los amb la funció exclusiva de millorar la comunicació, defugint el tractament gramaticalista de l'ensenyament de les llengües.

La dimensió literària planteja els continguts específics de la matèria, de manera que el tractament dels continguts de la dimensió comunicativa s'han de focalitzar per a l'assoliment dels objectius d'aquesta dimensió. En aquest apartat, cal posar atenció especial a la cultura tradicional i les obres de referència de la nostra cultura escrita, la nacional i la universal, que han de configurar la base cultural del nostre alumnat. Cal recordar que, malgrat que el nucli el representen els processos de recepció, la presència d'activitats d'escriptura és un bon instrument per a l'educació literària.

Finalment **la dimensió plurilingüe i intercultural planteja continguts relacionats amb els usos socials en contextos multilingües**. Cert que aquesta dimensió s'ha de tenir en compte en totes les accions docents, però en aquest àmbit cal fer una aproximació més reflexiva i organitzada per atendre totes les habilitats necessàries per a la comunicació en contextos plurals. Donada la peculiaritat d'aquests continguts plurilingües, es presenten unitàriament en un únic bloc al final de cada curs i precedint als criteris d'avaluació. És funció de l'equip docent que, en el projecte lingüístic de centre, s'articulin els ensenyaments d'aquest àmbit en els de les diferents llengües, matèries curriculars i activitats escolars.

Recursos

Bibliografia bàsica:

- AVELLANEDA, J. *Llengües, universos en perill (Diversitat lingüística, cultural i biològica)*. Ciutat de Mallorca: "Sa Nostra" Caixa de Balears i Direcció General de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears, 2002.
- FERRER, J.; FRADERA, M.; ROIG, A. *Joan Coromines: una vida per a les llengües*. Barcelona: Departament d'Educació, 2006.
- JOAN, B. *Treballar actituds lingüístiques*. Eivissa: Editorial Mediterrània-Eivissa, 2002.
- JOAN, B. *Sociolingüística a l'aula*. Castellterçol: La Busca, 2002.
- MARGARIT, M. *La veu dels Kats*. Barcelona: Mediterrània, 2005.
- MAYANS, P.; MONTÉS, N. *CAT. Llengua i societat dels Països Catalans*. Castellterçol: La Busca, 1998.

Recursos a la xarxa:

- Materials per incentivar l'ús de la llengua (el joc):
http://www.xtec.cat/lic/centre/professorat/joc/prof_lleng_joc.htm
- Materials per al professorat:
http://www.xtec.cat/lic/centre/profe_llengua.htm
- Bibliografia sociolingüística a càrrec de Pere Mayans i Vicent Sanz.
<http://www.xtec.es/sedec/sociolinguistica/socioling1.doc>

Documents de suport:

- **2.1.3.2 Argumentari alumnat ús de la llengua.**